Raadsvoorstel

Agendapunt: 11

Onderwerp
Groenstructuurplan, APV en Kapbeleid

Datum voorstel	Datum raadsvergadering	Bijlagen	Ter inzage
28 januari 2014	11 maart 2014	1. APV Goirle 2014 (wijzigingsverordening)	2.Groenstructuurplan (d.d. januari 2014) 3. Concept Nota kapbeleid (d.d. 28/01/2014) 4. Concept Groene kaart (d.d. 28/01/2014) 5. Tabel Inspraakreacties Groenstructuurplan 6. Tabel Inspraakreacties Nota kapbeleid

Aan de gemeenteraad,

0. Samenvatting
Het huidige Groenstructuurplan en het kapbeleid zijn niet meer actueel. Beide beleidstukken zijn daarom geactualiseerd. In het nieuwe Groenstructuurplan staan de geactualiseerde waardevolle groenstructuren binnen de bebouwde kom weergegeven die wij willen behouden en waar wij deze willen versterken. Daarnaast is het Groenstructuurplan aangevuld met uitgangspunten voor groenbeheer, groeninrichting, uitgifte van groen en burgerparticipatie.
In het nieuwe kapbeleid, dat wordt verankerd in de APV, is gekozen voor twee verschillende beschermingscategorieën; 1) waardevolle houtopstanden op Groene kaart en 2) overige houtopstanden. Voor waardevolle houtopstanden die zijn weergeven op de zogeheten Groene kaart geldt een zwaardere bescherming (nee, tenzij belang kappen groter is dan waarde van houtopstand) en is altijd een omgevingsvergunning kap noodzakelijk. Voor overige houtopstanden die niet op de kaart staan geldt dat tot een bepaalde omvang vergunningsvrij kan worden gekapt. Vanaf een bepaalde omvang is een omgevingsvergunning vereist maar geldt een minder zware bescherming (ja, mits de houtopstand geen bijzondere waarde heeft). De regels voor het kappen van houtopstanden is opgenomen in Afdeling 3 Het bewaren van houtopstanden, van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Goirle 2014. De Nota kapbeleid (d.d. 29/01/2014) is een uitwerking van deze regels. Nadat uw raad het Groenstructuurplan en de Gewijzigde APV heeft vastgesteld kan het college de Nota kapbeleid en Groene kaart vaststellen.

1. Wat is de aanleiding / wat is het probleem?
Het (openbaar) groen in Goirle is het visitekaartje van de gemeente. Het bepaalt de sfeer en beleving van de openbare ruimte en draagt bij aan een positieve waardering van de omgeving. Deze waarde wordt onderstreept in de Toekomstvisie 2020 'Thuis in Goirle: groen, sociaal, ondernemend'.

In het Groenstructuurplan staan de waardevolle groenstructuren binnen de bebouwde kom weergegeven en hoe wij deze willen behouden en versterken. Het huidige Groenstructuurplan dateert uit 2003, waardoor deze niet meer actueel en compleet is.

Een van de uitvoeringsinstrumenten om het groene beeld van de gemeente te beschermen is het kapbeleid. Het vigerende kapbeleid is echter verouderd en sluit niet meer aan bij de huidige regelgeving. Op 17 april 2012 heeft het college besloten nieuwe regels op te stellen voor het kappen van houtopstanden. Er is destijds gekozen voor het model B Groene kaart, dat het kapverbod regelt voor aangewezen waardevolle bomen en boomstructuren

Ambtelijke bijstand: Ing. R.H. Gaveel

die veelal onderdeel uitmaken van het openbaar groen. Voor overig groen is ingestemd geen bomen aan te wijzen, maar verruimde criteria op te stellen.

2. Wat willen we bereiken?
Het doel van het nieuwe Groenstructuurplan is het actualiseren van het huidige Groenstructuurplan en te komen tot één overkoepelend naslagwerk waarin zowel uitgangspunten voor de groenstructuur als kaders voor groenbeheer, uitgifte van groen en burgerparticipatie samen komen.

Met het nieuwe kapbeleid willen we de volgende doelen nastreven:
- Een gezond en gevarieerd bomenbestand dat belangrijk is voor het woongenot, het straatbeeld, het milieu en als structurerend element.
- Soepel en eenvoudig kapbeleid dat een kader biedt voor het nemen van besluiten ten aanzien van de kap van bomen.
- Duidelijkheid voor de burger.
- Ontlasten van zowel burger als ambtelijk apparaat, door in bepaalde gevallen vergunningsvrij kap toe te staan.

3. Wat gaan we daarvoor doen?
A. Groenstructuurplan
Het nieuwe groenstructuurplan bestaat uit 3 inhoudelijke onderdelen:

1. Groenvisie
Een groenvisie met de speerpunten waar we ons als gemeente de komende jaren voor wat betreft het groen op gaan richten. Deze speerpunten zijn:
- Groen als visitekaartje;
- functioneel en beheerbaar groen;
- verbondenheid met omliggende landschap en ecologie;
- waarde van groen (positieve neveneffecten van groen);
- betrokken en sociaal.

2. Groenstructuur
Een vertaling van de groenvisie naar een groenontwikkelingsvisie waarin de waardevolle groenstructuur is vastgelegd. Per groenstructuur en per wijk is de huidige situatie en toekomstvisie beschreven. Belangrijke groenstructuren zijn:
- Groene ontsluitingswegen (gebiedsontsluitingweg, erftoegangsweg en fiets- en wandelroute);
- wijk-, buurt en sportparken;
- cultuurhistorisch waardevol groen;
- groene dorpsranden;
- waardevol particulier groen;
- bos;
- molenbiotoop;
- water.

3. Groenbeleidsthema's

Een uitwerking van de volgende relevante groenbeleidthema's:

- Beheerkaders;
- afstoten groen;
- participatie en adoptie;
- groeninrichting.

Deze uitwerking biedt praktische handvatten voor instandhouding, ontwikkeling en beheer van het openbaar groen. De beleidsthema's zijn een doorvertaling van de groenvisie, passend bij het bestaande grondbeleid, participatiebeleid en beleidsnota IBOR.

Aandachtspunt

Doorvertaling naar uitvoering en financiële consequenties

Het Groenstructuurplan beschrijft in grote lijnen hoe wij met ons groen in de gemeente willen omgaan. Deze grote lijnen worden nog uitgewerkt in een zogeheten Uitvoeringsplan groen. In dit uitvoeringsplan wordt een vertaalslag gemaakt naar hoe de visie kan worden gerealiseerd en welke financiële consequenties deze maatregelen hebben. De financiële uitwerking wordt ook vanuit de Provincie Noord Brabant vereist in het kader van meerjarenramingen 2015-2017. Om hier tijdig aan het te kunnen voldoen zal dit uitvoeringsplan in de 1de helft van 2014 worden opgesteld.

B. Kapbeleid

Het doel is een soepel en eenvoudig kapbeleid, zonder het groene beeld van de gemeente Goirle aan te tasten. Er is daarom gekozen voor twee verschillende beschermingscategorieën:

- Waardevolle houtopstanden op Groene kaart.
- Overige houtopstanden

Waardevolle houtopstanden op Groene kaart

De gemeente Goirle heeft diverse waardevolle houtopstanden. In de Nota kapbeleid staan voorwaarden benoemd wanneer een houtopstand waardevol is. Om de waardevolle houtopstanden te beschermen heeft de gemeente deze vastgelegd op een zogeheten Groene kaart. Voor de kap van deze houtopstanden (met minimale stamomtrek van 32 cm) is altijd een omgevingsvergunning kap vereist. Uitgangspunt is om deze houtopstanden te behouden. Wanneer de reden tot kappen niet opweegt tegen het belang om de houtopstand te behouden zal de vergunning worden geweigerd op basis van de volgende criteria:

1. Er zijn goede alternatieven aanwezig om de houtopstand te behouden.
2. Waarden houtopstand:
    a. Natuurwaarde;
    b. landschappelijke waarde;
    c. waarde voor stads- en dorpsschoon;
    d. beeldbepalende waarde;
    e. cultuurhistorische waarde;
    f. waarde voor recreatie en leefbaarheid.

Waardevolle houtopstanden op de Groene kaart zijn onderverdeeld in de volgende categorieën en moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- *Waardevolle boomzones*; hieronder vallen de vlakvormige waardevolle houtopstanden uit het Groenstructuurplan (bossen, cultuurhistorische waardevol groen en waardevol particulier groen).
- *Waardvolle boomstructuren*; hieronder vallen de lijnvormige waardevolle houtopstanden uit het Groenstructuurplan (gebiedsontsluitingsweg, erftoegangsweg, cultuurhistorisch waardevolle lijn) aangevuld met waardevolle doorgaande ontsluitingsroutes en historische linten buiten de bebouwde kom.
- *Waardevolle individuele bomen of groepen bomen;* hieronder vallen individuele bomen of een kleine groep bomen die niet vallen onder boomzones of boomstructuren, maar voor de gemeente een bijzonder of monumentaal karakter hebben. In de Nota kapbeleid staan hiervoor criteria benoemd.

Overige houtopstanden

Voor houtopstanden die niet op de Groene kaart staan vermeld is een minder zwaar kapbeleid van toepassing. Voor deze houtopstanden geldt dat zij vergunningsvrij gekapt mogen worden tot:

- Een stamomtrek < dan 100 cm (gemeten op 1.30m hoogte vanaf het maaiveld).
- Meerdere bomen met grondoppervlak < dan 100 m2 .

Voor de overige houtopstanden die wel vergunningsplichtig zijn, geldt dat in principe de vergunning wordt verleend, mits de belangen van verlening niet opwegen tegen de belangen van behoud van de houtopstand op basis van de volgende waarden:

a. Natuurwaarde;
b. landschappelijke waarde;
c. waarde voor stads- en dorpsschoon;
d. beeldbepalende waarde;
e. cultuurhistorische waarde;
f. waarde voor leefbaarheid.

Schema vergunningscheck

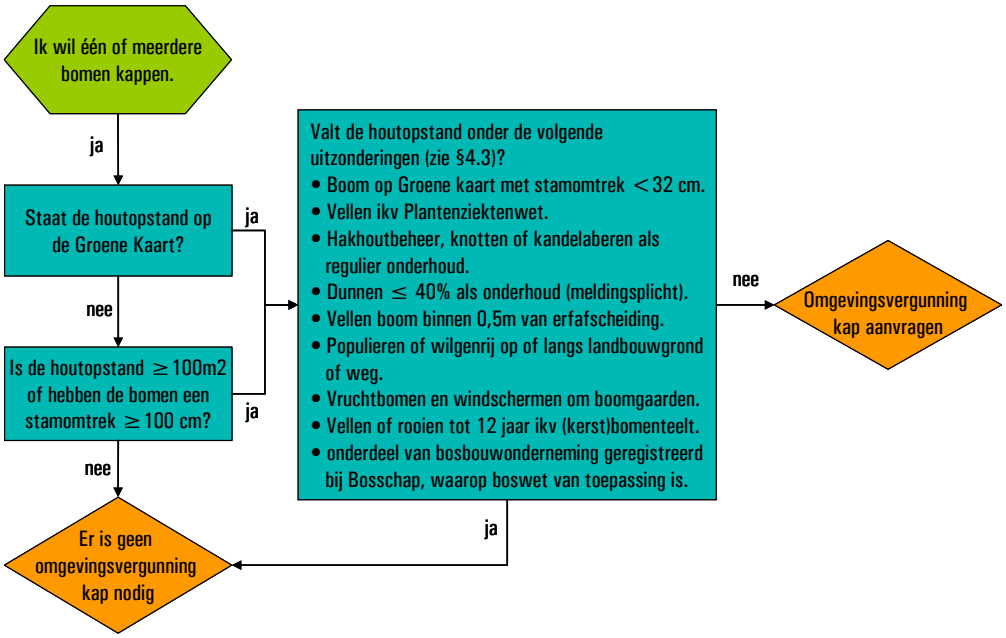

Wijzigen APV Goirle 2014

In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) Goirle staan de wettelijke regels, die alleen in de gemeente Goirle van kracht zijn. Hierin staan ook de regels voor het beschermen en kappen van houtopstanden. Bijgevoegd zijn de nieuwe regels voor de APV, Afdeling 3 het bewaren van houtopstanden, artikel 4.10 tot en met artikel 4.12b zoals die worden opgenomen in de APV Goirle 2014. De Nota Kapbeleid Goirle is een uitwerking van deze regels.

Voordelen

Inzicht in waardevolle houtopstanden

Met de Groene kaart is in één oogopslag duidelijk waar de meest waardevolle houtopstanden binnen de gemeente zijn gelegen.

Twee beschermingscategorieën

Wanneer alleen voor een Groene kaart wordt gekozen bestaat het risico op klachten over gekapte bomen die niet op de Groene kaart staan maar waar toch een bepaalde waarde aan kan worden toegekend. In het nieuwe kapbeleid is gekozen om de kap houtopstanden die niet op de Groene kaart staan, maar wel een redelijke stamomtrek hebben, vergunningsplichtig te stellen. Hierdoor wordt de kap(aanvraag) gepubliceerd en hebben mensen de gelegenheid om te reageren en is de kans op klachten minder groot. Ook blijft hiermee het risico op ontgroening van niet op de Groene kaart benoemde wijken beperkt.

Minder vergunningaanvragen

In het vigerende kapbeleid is het kappen van bomen vergunningsplichtig bij een stamomtrek groter dan 38 cm voor loofbomen en groter van 63 cm voor naaldbomen. Vanaf 2011 (1ste volledige jaar dat Wabo van kracht was) zijn op basis van deze criteria circa 80 á 85 kapaanvragen per jaar binnengekomen. Hiervan zijn jaarlijks tussen de 3 en 10 aanvragen geweigerd. Conform het nieuwe kapbeleid zijn bomen op de Groene kaart vergunningsplichtig bij een stamomtrek vanaf 32 cm en overige bomen vanaf 100 cm. Hierdoor zijn minder bomen vergunningsplichtig. Op basis van een quick scan is te verwachten dat het aantal aanvragen met circa 25 tot 30 procent zal afnemen.

Groene kaart digitaal

De Groene kaart is opgemaakt in een Geografisch Informatie Systeem (GIS). Dit systeem biedt de mogelijkheid om alle boomzones, boomstructuren en individuele bomen gedetailleerd op een kaart weer te geven en te voorzien van informatie zoals de reden van bescherming, boomsoort, leeftijd van de boom, stamomtrek en eigendomssituatie. Naast dat de Groene kaart als 'plaatje' zowel analoog als digitaal beschikbaar komt, zal de kaart intern ook beschikbaar komen op Geoweb en voor burgers op ArcGIS online. Via deze systemen kan iedereen op adres zoeken om te kijken of een bepaalde boom of houtopstand als beschermd is weergeven op de Groene kaart. Door vervolgens op de betreffende houtopstand te klikken, verschijnt informatie over de betreffende houtopstand. Zie voor demo: http://goirle.maps.arcgis.com/ en kies Groene kaart.

Aandachtspunten en risico's

Compleetheid Groene kaart

Binnen het kapbeleid zijn keuzes gemaakt en criteria benoemd waaraan houtopstanden voldoen als ze op de Groene kaart worden vermeld. Het in moeilijk in te schatten of de Groene kaart op dit moment alle waardevolle

houtopstanden bevat die wij als gemeente willen behouden. Dit zal uit de praktijk moeten blijken. Mogelijk zal dit in de toekomst leiden tot aanpassingen op de kaart. Omdat de Groene kaart een uitwerking is van de APV regels voor het kappen van houtopstanden, is het college bevoegd aanpassingen door te voeren en de Groene kaart vast te stellen.

Buitengebied beperkt op Groene kaart
Voor bescherming van waardevolle bomen in het buitengebied is gekozen alleen de belangrijke gemeentelijke lijnvormige houtopstanden langs wegen en groen met cultuurhistorische waarde op te nemen in de Groene kaart. Op de Groene kaart staan hierdoor de waardevolle houtopstanden binnen de bebouwde kom niet in verhouding met waardevolle houtopstanden in het buitengebied. Een inventarisatie van het buitengebied voor de Groene kaart weegt nauwelijks op tegen het beperkte aantal vergunningaanvragen in het buitengebied. Bescherming van grote oppervlaktes houtopstanden is in de boswet geregeld. Daarnaast is een groot deel van de kleinere houtopstanden reeds beschermd in het bestemmingsplan Buitengebied en is het verboden om deze zonder vergunning te verwijderen. Hierdoor is de bescherming van waardevolle houtopstanden in het buitengebied voldoende gewaarborgd.

Vergunningscheck voor burgers
Als burgers een houtopstand willen kappen kunnen zij een vergunningscheck uitvoeren op de website van het omgevingsloket. Als gemeente stellen wij deze vergunningscheck op. Deze check zal bestaan uit een aantal vragen (zie bovenstaand schema vergunningscheck) en een link naar de Groene kaart. Vanwege de twee beschermingscategorieën (Groene kaart en Overige houtopstanden) bestaat een risico dat het voor burgers onduidelijk is wanneer zij wel of geen vergunning moeten aanvragen voor het kappen van een houtopstand. Het gaat hier met name om burgers die minder thuis zijn in het lezen van een (digitale) kaart. Het nieuwe kapbeleid kan ertoe leiden dat burgers vaker contact opnemen voor een vergunningscheck. Dit kan leiden tot een toename van voorbereidende werkzaamheden binnen de afdeling VVH. Een monitoring kan na verloop van tijd uitwijzen of en hoeveel de daadwerkelijke afname in ambtelijke inzet is.

Herplantplicht of financiële groencompensatie
In de nota kapbeleid is de mogelijkheid opgenomen dat bij het verstrekken van een omgevingsvergunning kap de gemeente een herplantplicht kan opleggen. Uitgangspunt bij het kappen van waardevolle bomen vermeld op de Groene kaart, is om deze te herplanten. Voor de kap van overige houtopstanden geldt dat in een aantal bijzondere gevallen (bijvoorbeeld beeldbepalende boom die goed zichtbaar is vanaf de openbare ruimte) een herplantplicht kan worden opgelegd. Om het groene karakter van Goirle nog beter te waarborgen wordt voorgesteld om een gemeentelijk systeem op te zetten waaruit de aanleg van compensatie bomen kunnen worden vergoed. Dit systeem kan lopen via de 'Reserve groen'; een reeds bestaand groenfonds van de gemeente Goirle om de uitbreiding van het stedelijk ruimtebeslag dat ten koste gaat van het buitengebied, te compenseren met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit elders in het buitengebied (= rood-met-groen-koppeling). Wanneer bij het kappen van een beschermde houtopstand de aanvrager niet kan herplanten, kan als alternatieve voorwaarde in de vergunning worden opgenomen dat aanvrager een financiële bijdrage overmaakt in het fonds. Op deze manier kan de gemeente ter compensatie zelf elders, bij voorkeur in dezelfde wijk, een boom planten. De hoogte van het bedrag voor een storting is afhankelijk van de waarde van de te kappen houtopstand, maar bedraagt minimaal € 250,00. Dit is een minimaal bedrag waarmee de gemeente zelf een boom kan aanschaffen en aanplanten.

4. Wat mag het kosten?
In de begroting 2014 is met de financiële groencompensatie nog geen rekening gehouden. Voorgesteld wordt om vanaf 2014 rekening te houden met een bedrag aan lasten en baten van € 3.000,00 (budgetneutraliteit). In de jaarrekening wordt dan het verschil tussen de werkelijke lasten en de werkelijke baten gemuteerd via de reserve groen. Uitgangspunt is dat eerst de baten worden gerealiseerd.

5. Communicatie en participatie / inspraak
Het Groenstructuurplan en de Nota kapbeleid (incl. Groene kaart) hebben ter visie gelegen vanaf 4 december tot 19 december op het gemeentehuis en via de website. Communicatie heeft plaatsgevonden via het Goirles belang.
Per beleidsplan is 1 inspraakreactie binnengekomen. Deze reacties zijn, samen met nog enkele ambtelijke reacties beoordeeld en verwerkt in de beleidsstukken. De aanpassingen betreffen met name tekstuele zaken en een aantal toevoegingen op de Groene kaart, die geen grote impact hebben op de hoofdlijnen van de beleidsplannen. Als bijlage is een tabel met de inspraakreacties en de daaruit voortgekomen aanpassingen toegevoegd.

6. Vervolgtraject besluitvorming
Het Groenstructuurplan en de wijziging van de APV Goirle 2014 dienen door u te worden vastgesteld. Daarnaast wordt u ter kennisgeving de uitwerking van de APV regels in de Nota kapbeleid en de bijhorende Groene kaart voorgelegd. De Nota kapbeleid en de Groene kaart worden nadat u de wijziging van de APV Goirle 2014 heeft vastgesteld, ter goedkeuring aan het College van Burgemeester en Wethouder voorgelegd.

7. Fatale beslisdatum
Het Groenstuctuurplan en het kapbeleid zijn sterk verouderd. De wens is om zo snel mogelijk, bij voorkeur 11 maart 2014 het Groenstructuurplan en de wijziging van de APV Goirle 2014, vast te stellen. Op deze manier kan snel conform het nieuwe kapbeleid worden gewerkt en kan het Uitvoeringsplan groen met de financiële uitwerking worden opgesteld. Deze financiële uitwerking wordt ook vanuit de Provincie Noord Brabant vereist in het kader van meerjarenramingen 2015-2017. Om hier tijdig aan het te kunnen voldoen zal dit uitvoeringsplan in de 1de helft van 2014 worden opgesteld.

8. Voorstel
1. Groenstructuurplan Goirle (d.d. januari 2014) vaststellen
2. APV Goirle 2014 wijzigen
3. Kennisnemen van de concept Nota kapbeleid Gemeente Goirle (d.d. 28 januari 2014)
4. Kennisnemen van de concept Groene kaart (d.d. 28 januari 2013), behorende bij het kapbeleid.

burgemeester en wethouders van Goirle

mevrouw M.G. Rijsdorp, burgemeester
de heer J.M. Tromp, secretaris

De raad van de gemeente Goirle;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 04-01-2014;

gelezen het advies van de commissie Ruimte d.d. 19-02-2014;

gelet op de Gemeentewet;

b e s l u i t :

1. Groenstructuurplan Goirle (d.d. januari 2014) vaststellen
2. APV Goirle 2014 wijzigen
3. Kennisnemen van de concept Nota kapbeleid Gemeente Goirle (d.d. 28 januari 2014)
4. Kennisnemen van de concept Groene kaart (d.d. 28 januari 2014), behorende bij de Nota kapbeleid Gemeente Goirle.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Goirle in zijn vergadering van 11-03-2014.

, de voorzitter

, de griffier